

Az Európa Tanács és az Európai Bizottság közös akciója

A mediáció Európaszerte az egyik elterjedt eszköz a romákat sújtó egyenlőtlenségek kezelésére a foglalkoztatásban, az egészségügyi ellátásban és a minőségi oktatásban. Ennek keretében olyan embereket alkalmaznak, akik roma háttérrel rendelkeznek, helyi roma közösségekből származnak, vagy alaposan ismerik a romákkal kapcsolatos kérdéseket, mediátorként a romák és a közintézmények között.

Számos különbség van az egyes országok között a roma közösségek helyzetét és szükségleteit illetően, a használatos terminológiában és abban is, hogy a mediátorok professzionális munkáját milyen mértékben veszik igénybe, és milyen képzettségű embereket képeznek ki erre a feladatkörre. Új kihívást jelentenek a más országokba bevándorló romák.

Ebben a programban olyan roma háttérű mediátorokat alkalmazunk, akik szükség esetén beszélnek annak a roma közösségnek a nyelvét, ahol dolgoznak. Feladat- és felelősségi körük kiterjed a romák és a közigazgatási szervek közötti kommunikáció megkönnyítésére.

Mediáció révén gyakran sikerült jelentős javulást elérni, a hatékonyságát azonban sokszor kikezdi olyan problémák, mint a mediátorok alacsony státusza és kényes foglalkoztatásbeli függése (az intézmény vezetőjétől, politikai befolyástól, közösségi vezetőktől), vagy pedig olyan kisebb-nagyobb feladatokkal terhelik őket, amelyek nem is részei a munkakörüknek. Emellett a mediátorokat kifogás-ként használhatják arra, hogy elkerüljék a közösséggel való közvetlen érintkezést, vagy pedig azt várják el tőlük, hogy vállalják a teljes felelősséget a problémák megoldásáért. A munkájuk gyakran egyik napról a másikra alakul ki, tervezésre nagyon kevés lehetőségük van, vagy egyáltalán nincsen, a teljesítményük értékelése nem konzisztens, és a munkavégzés során nem kapnak támogatást. Ezek a tényezők azt jelentik, hogy a siker erősen függ a mediátor személyes tulajdonságaitól és azon intézmények munkatársainak a személyes attitűdjétől, amelyekkel a mediátor együtt dolgozik.

- bizalmon és nyílt kommunikáció
n alapuló kapcsolatot építenek
ki a felek képviselőivel;
- arra törekednek, hogy megértsék
a helyzetet, hogy tükrözhessek a
felek eltérő szempontjait és a vé-
leményük, érzéseik, attitűdjeik és
cselekedeteik alapját;
- kapcsolatot teremtenek a felek
között hatékony kommunikáció
biztosításával;
- megkönnyítik és/vagy megerősítik
a kommunikációt és a kapcsol-
atokat a roma közösségek és az
(egészségügyi, oktatási és mun-
kaügyi) közintézmények között.

- támogatja a mediátorokat gyakorlati tevékenységekben a két tanfolyam közötti hathónapos időszakban
- támogatja az Európa Tanácsot a monitoring folyamatban
- inputot ad a trénerszempár számára az online platform működéséről, ezzel segítve a második képzési tanfolyam megszervezését
- visszajelzést ad a nemzeti tevékenységekről a végső konferencia során

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

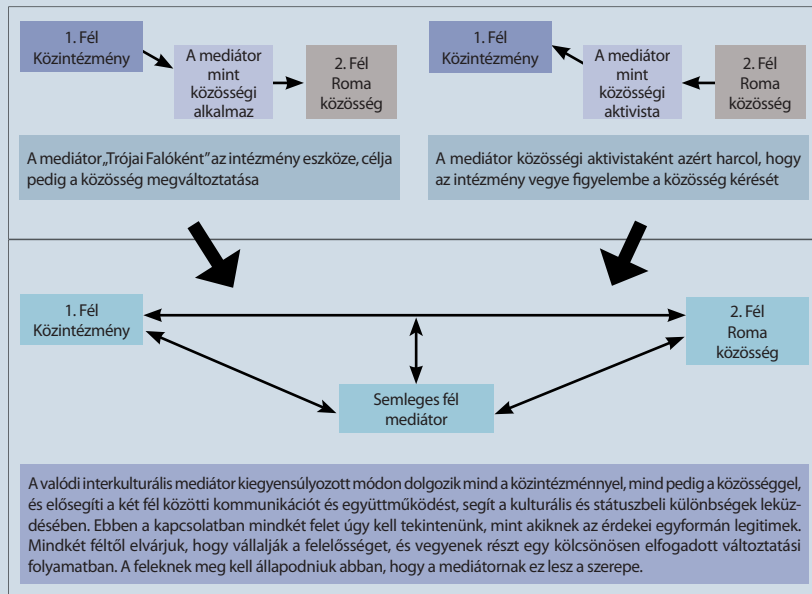
Implemented
by the Council of Europe

Háromfajta megközelítést azonosíthatunk:

- A „trójai faló” (az intézmény eszköze, akinek a feladata a közösség elérése azzal a céllal, hogy megváltoztassa a magatartásukat és a hozzáállásukat)
- A közösségi aktivista (a közösség képviselője, aki az intézmény ellen harcol a romák jogaiért)
- A valódi interkulturális mediátor (jól ismeri a közösség és az intézmény „kulturális kódjait”, pártatlan és arra koncentrál, hogy javítsa a kommunikációt és az együttműködést, és mindkét felet arra ösztönözzé, hogy vállalják a felelősségüket, és aktívan vegyenek részt a változtatás folyamatában).

Ez a program a harmadik megközelítést igyekszik előmozdítani: a valós és hatékony interkulturális mediációt.

A „Trójai Falóból” vagy a közösségi aktivistából valódi interkulturális mediátor

A küldetést a Strasbourgi Nyilatkozat határozza meg

A 2010 októberében, egy Magas Szintű romaügyi konferencián elfogadott Strasbourgi Nyilatkozatban a Tagállamok képviselői jóváhagyták, hogy az Európa Tanács vezessen be egy Európai Képzési Programot Roma Mediátorok számára (ROMED), azzal a céllal, hogy egyesítsék a meglévő képzési programokat, hogy hatékonyabban használják fel a rendelkezésre álló Európa Tanácsi erőforrásokat, standardokat, módszertant, hálózatokat és infrastruktúrát, szoros együttműködésben a nemzeti és helyi hatóságokkal.

Az ROMED általános célja

Az iskolai / egészségügyi / munkaügyi mediátori munka minőségének és eredményességének javítása, figyelemmel arra, hogy támogassák a jobb kommunikációt és együttműködést a romák és a közintézmények (oktatási / egészségügyi intézmények, munkaügyi hivatalok) között.

Az ROMED célkitűzései:

- A valódi és eredményes interkulturális mediáció előmozdítása
- A jogokon alapuló megközelítés integrálásának biztosítása
- A mediátorok munkájának a támogatása azzal, hogy olyan eszközöket adunk a kezükbe, amelyek ösztönzik a demokratikus részvételi tevékenységek tervezését és végrehajtását, miközben felhatalmazzák a roma közösségeket, és növelik a közintézmények számonkérhetőségét.

Az ROMED nem helyettesíti és nem is kettőzi meg a ma is létező képzési programokat helyi vagy nemzeti szinten, hanem kiegészíti azokat, további eszközöket és módszertant bocsát rendelkezésre, és hozzájárul azoknak az alapkompenciáknak a fejlesztéséhez, amelyekre minden mediátornak szüksége van. Az ROMED néhány országban a képzési programok beindításához is segítséget fog nyújtani.

Kerettanterv

A képzésben olyan tantervet fognak használni, amely erősen gyakorlatias szemléletű, és hozzáigazítható a különböző környezetben, különböző intézményekkel és roma közösségekkel együttműködésben dolgozó mediátorok sajátos szükségleteihez.

Európai Etikai Kódex mediátorok számára

Meghatároztak egy sor olyan alapelvet és normát, amelyek a mediátorok munkája során iránymutatásként szolgálhatnak, ez lesz a fő eszköz arra, hogy megvédjék a mediátort a bántalmazásoktól, és növeljék a nyújtott szolgáltatások minőségét. Elkészült az első vázlat, amelyet a különböző országokban szerzett tapasztalatok inspiráltak, és amelyet a képzésen részt vevő mediátoroknak át fognak adni véleményezésre.

Tréneri csapat és európai szintű kapcsolatrendszer

Az első trénercsoport képzését, ahová bárki jelentkezhetett tagnak, Strasbourgban tartották 2011. január 26. és 29. között. Minden országban meghatároztak egy fókuszpontot (ahol erre mód volt, ez egy olyan roma szervezet lett, amely már szerzett tapasztalatokat mediátorokkal folytatott közös munkában). A kapcsolatrendszerek építését és az egymástól tanulást egy online platform fogja elősegíteni.

A kedvezményezett országok első csoportja

Bulgária, Cseh Köztársaság, Franciaország, Németország, Görögország, Magyarország, Olaszország, Moldova, Románia, Szerbia, Szlovákia, Spanyolország, "korábbi Jugoszláv Köztársaság", Törökország, Ukrajna. A programot más országokra is ki fogják terjesztetni, az első országcsoport tagjai pedig további képzésben fognak részesülni, amikor rendelkezésre állnak ehhez a szükséges többlet-erőforrások.

A képzések lebonyolítása (2011. március - december)

- **A képzés első köre** (4 nap) Az utolsó nap során: közös tevékenységek helyi érintettekkel.
- **Hathónapos gyakorlat** (a megközelítések gyakorlati alkalmazása és a képzés során megismert eszközök felhasználása a napi munkában). A helyi érintettek és a Fókuszpontok támogatást nyújtanak;
- **A képzés második köre** (3 nap) Az első napon a megvalósított gyakorlati tevékenységekről volt szó;
- **Értékelő megbeszélés**, ennek során áttekintették az elért eredményeket, és meghatározták az utánkövetés módját és a szakpolitikai válaszokat.

Melyik szervezet milyen szerepet tölt be?

Az Európa Tanács

Az Európa Tanács gondoskodik a program általános koordinációjáról a Roma-ügyi Főtitkár különleges képviselőjéhez tartozó támogató csoport munkája révén. Az Európa Tanács más szervezetei is nyújtanak támogatást, mint például a Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusa. Elkészült egy képzési tanterv, kiválasztottak egy csoport tréneret, akiket a kérdés szakértőivel folytatott konzultációt követően kiképeztek. Az egész folyamat során az Európa Tanács szoros kommunikációt folytat az európai szinten aktív roma szervezetekkel és más európai és nemzetközi szervezetekkel, ezzel gondoskodva a program koordinációjáról és támogatásáról. A program csak akkor lehet sikeres, ha ahhoz az érintettek széles köre hozzájárul.

Nemzeti és helyi hatóságok

- a kiképzendő mediátorok meghatározása és kiválasztása
- gondoskodnak arról, hogy az első képzés utolsó napján helyi szervezetek képviselői is részt vegyenek, és arra ösztönzik őket, hogy helyi szinten nyújtanak támogatást a mediátoroknak
- részt vesznek a végső értékelő konferencián, és kifejtik a véleményüket a lehetséges szakpolitikai válaszokról

A nemzetközi roma mobilitás a mediátorok munkájának egyik lényeges kérdése, ezért a transznacionális, két- és többoldalú együttműködés a kiinduló ország szervezetei és a célország szervezetei között a támogatás és a fenntarthatóság fontos eszköze.

Az érintett intézmények (egészségügyi, oktatási és munkaügyi intézmények) helyi szinten

- részt vesznek az első képzés utolsó napján, a mediátorokkal együtt
- támogatják a mediátorokat a gyakorlati tevékenységek lebonyolításában, az Európa Tanács által javasolt megközelítés alapján
- visszajelzést adnak az együttműködés fókuszpontjaihoz

Roma szervezetek

- támogatják a program helyi szintű végrehajtását
- visszajelzést és javaslatokat adnak a fókuszpont számára
- hozzájárulnak az értékelés folyamatához, és részt vesznek javaslatok kidolgozásában a szakpolitikai változtatásokhoz.